

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه دانشکده علوم تغذیه و صنایع غذایی قالب نگارش طرح درس ۱۴۰۵-۱۴۰۴

مخاطبان: دانشجویان رشته پزشکی	عنوان درس: اصول کلی تغذیه
ساعت مشاوره: ۱۳:۳۰-۱۵:۳۰	تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری
زمان ارائه درس: چهارشنبه ساعت ۱۴-۱۶	درس پیش نیاز: بیوشیمی
مدرس: دکتر مهندش صمدی* (٪۶۸)، دکتر سیدمصطفی نجواک (٪۱۲)، دکتر پاسدار (٪۱۲)، دکتر سروش (٪۱۲)، دکتر مولودی (٪۸)	نیمسال: اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵
	*طرح درس

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مفهوم تغذیه، اصول تغذیه، تنظیم برنامه غذائی نرمال، تغذیه گروه های آسیب پذیر و ارزیابی وضعیت تغذیه

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱ آشنایی با نقش و اهمیت مواد مغذی در بدن انسان
- ۲ آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب، مصرف بیش از حد و منابع غذایی کربوهیدرات ها
- ۳ آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی پروتین ها
- ۴ آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی چربی ها
- ۵ آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی ماکرو مینرال ها
- ۶ آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی میکرو مینرال ها
- ۷ آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی ویتامین های محلول در آب
- ۸ آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی ویتامین های محلول در چربی
- ۹ آشنایی با گروه های غذایی، هرم غذایی، جداول مواد غذائی، موادر استعمال و استفاده از DRI
- ۱۰ آشنایی با ارزیابی وضعیت تغذیه و انواع روش های ارزیابی
- ۱۱ آشنایی با تغذیه در گروه های آسیب پذیر (مادران باردار)
- ۱۲ آشنایی با تغذیه در گروه های آسیب پذیر (مادران شیرده)
- ۱۳ آشنایی با تغذیه در گروه های آسیب پذیر (اطفال و سالمدان)
- ۱۴ آشنایی با انرژی، اجزای آن، عوامل موثر در میزان انرژی مورد نیاز و روش تعیین آن
- ۱۵ آشنایی با جاگای و بیماری های ناشی از سوء تغذیه و نحوه پیشگیری از آن
- ۱۶ آشنایی با اصول تنظیم برنامه های غذایی

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول

هدف کلی: آشنایی با نقش و اهمیت مواد مغذی در بدن انسان

اهداف ویژه: تغییر نکوش نسبت به غذا، تغذیه و مواد مغذی

درپایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ غذا را تعریف کند.
- ۲ انواع مواد مغذی (ماکرو و میکرو) را توضیح بدهد.
- ۳ اهمیت و نقش تغذیه سالم در پیشگیری از بیماری ها را توضیح دهد.
- ۴ جایگاه و نقش مهم تغذیه و رژیم درمانی را در درمان بیماری ها توضیح دهد.

جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب، مصرف بیش از حد و منابع غذایی کربوهیدرات ها

اهداف ویژه:

۱- آشنایی با نقش ویژه کربوهیدرات ها در بیماری دیابت

درپایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ کربوهیدرات ها را تعریف و نقش تغذیه ای آن را در بدن توضیح دهد.
- ۲ کربوهیدرات ها را بر اساس طبقه بندی آنها توضیح دهد.
- ۳ متabolیسم کربوهیدرات ها را در بافت های مختلف بدن مقایسه کند.

۴- نمایه و بار گلایسمی را تعریف و نقش آنها را در درمان دیابت شرح دهد.

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی پروتئین ها

اهداف ویژه:

آشنایی با نقش ویژه پروتئین ها در بیماری های کلیوی

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- پروتئین ها را تعریف و نقش های متعدد (ساختاری، تنظیمی و متابولیک) آن را توضیح دهد.

۲- کمبود و معایب مصرف بیش از نیاز پروتئین ها را توضیح دهد.

۳- اهمیت کنترل دقیق مصرف پروتئین در بیماری های کلیوی را توضیح دهد.

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی چربی ها

اهداف ویژه:

۱- آشنایی با متابولیسم انرژی

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- چربی ها را تعریف و نقش های ساختاری و متابولیک آن را توضیح دهد.

۲- کمبود و معایب مصرف بیش از نیاز چربی ها را توضیح دهد.

۸- متابولیسم انرژی را تعریف و نقش درشت متندی ها (کربو هیدرات، چربی و پروتئین) را در این متابولیسم شرح دهد.

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی ماکرو مینرال ها

اهداف ویژه: آشنایی با استثوابر و راههای پیشگیری از بروز آن

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- ماکرو مینرال ها را تعریف و نقش آنها را در بدن توضیح دهد.

۲- عوارض ناشی از فروپاشی و یا کمبود مصرف ماکرو مینرال ها را در بدن شرح دهد.

۳- منابع غذایی ماکرو مینرال ها را نام ببرد.

۴- منظور از زیست دسترسی و تعامل مینرال ها یا یکدیگر و با سایر مواد غذایی و دارویی را توضیح دهد.

۵- نقش الکتروولیت ها و تعادل آب بدن را شرح دهد.

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی میکرو مینرال ها

اهداف ویژه: آشنایی با فقر آهن و کمخونی ناشی از آن

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- میکرو مینرال ها را تعریف و نقش آنها را در بدن توضیح دهد.

۲- عوارض ناشی از فروپاشی و یا کمبود مصرف میکرو مینرال ها را در بدن شرح دهد.

۳- منابع غذایی میکرو مینرال ها را نام ببرد.

۴- منظور از زیست دسترسی و تعامل مینرال ها یا یکدیگر و با سایر مواد غذایی و دارویی را توضیح دهد.

جلسه هفتم

هدف کلی: آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی ویتامین های محلول در آب

اهداف ویژه: آشنایی با عوارض کمبود حاشیه ای ویتامین های محلول در آب

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- ویتامین های محلول در آب را نام ببرد و کار کرد آنها را در بدن توضیح دهد.

۲- کوآنزیم های ویتامین های محلول در آب را نام ببرد.

۳- عوارض ناشی از کمبود مصرف ویتامین های محلول در آب را در بدن شرح دهد.

۴- منابع غذایی ویتامین های محلول در آب را نام ببرد.

جلسه هشتم

هدف کلی: آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی ویتامین های محلول در چربی

اهداف ویژه: آشنایی با کار کرد های غیر کلاسیک ویتامین D

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- ویتامین های محلول در چربی را نام ببرد و کار کرد آنها را در بدن توضیح دهد.

۲- عوارض ناشی از کمبود و زیادی مصرف ویتامین های محلول در چربی را در بدن شرح دهد.

۳- منابع غذایی ویتامین های محلول در چربی را نام ببرد.

جلسه نهم

هدف کلی: آشنایی با گروههای غذایی، هرم غذایی، جداول مواد غذائی، موارد استعمال و استفاده از DRI
اهداف ویژه: آشنایی با اجزاء DRI
درپایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- گروههای مختلف مواد غذایی را نام ببرد.
- ۲- مفاهیم AI,RDA,UL و DRI را تعریف نماید.
- ۳- روند تهیی هرم غذایی و my plate را توضیح دهد.
- ۴- محتوای تغذیه ای گروههای مختلف مواد غذایی را شرح دهد.
- ۵- یک واحد (Serving size) از هر گروه مختلف مواد غذایی را شرح دهد.

جلسه دهم

هدف کلی: آشنایی با ارزیابی وضعیت تغذیه و انواع روش های ارزیابی
اهداف ویژه: آشنایی با مفهوم میزان و توزیع چربی در بدن
درپایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- انواع روش های تن سنجی را نام برد و روش اندازه گیری آنها را توضیح دهد.
- ۲- کاربرد و تفسیر بالینی انواع مقادیر تن سنجی را شرح دهد.
- ۳- مقادیر بیوشیمیایی که برای ارزیابی وضعیت تغذیه مورد استفاده قرار می گیرند را توضیح دهد.

جلسه یازدهم

هدف کلی: آشنایی با تغذیه در گروه های آسیب پذیر (مادران باردار)
اهداف ویژه: آشنایی با مفهوم WIC
درپایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- اهمیت وزن گیری صحیح مادر باردار بر اساس مقادیر IOM را توضیح دهد.
- ۲- نیازهای تغذیه ای مادر باردار در طی دوران بارداری را شرح دهد.
- ۳- GDM را تعریف و نحوه مدیریت آن را شرح دهد.

جلسه دوازدهم

هدف کلی: آشنایی با تغذیه در گروه های آسیب پذیر (مادران شیرده)
اهداف ویژه: آشنایی با اهمیت تغذیه در دوران شیرده
درپایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- نیاز های ویژه تغذیه ای مادران شیرده در دوران های شیرده را توضیح دهد.
- ۲- موانع شیردهی را شرح دهد.
- ۳- اهداف بیمارستان دوستدار مادر و کودک را شرح دهد.

جلسه سیزدهم

هدف کلی: آشنایی با تغذیه در گروه های آسیب پذیر (اطفال-سالمندان)
اهداف ویژه: آشنایی با نیازهای تغذیه ای اطفال و سالمندان
درپایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- نیاز های ویژه تغذیه ای کودکان در دوران های مختلف (نوزادی، کودکی، نوجوانی و بلوغ) را توضیح دهد.
- ۲- روش های اندازه گیری کاربرد و تفسیر بالینی انواع منحنی های رشد (۰-۲۴ ماه و ۲-۱۸ سال) را شرح دهد.
- ۳- نیاز های ویژه تغذیه ای سالمندان را شرح دهد.
- ۴- تغییرات در عادات غذایی سالمندان را شرح دهد.

جلسه چهاردهم

هدف کلی: آشنایی با انرژی و روش های تعیین انرژی مورد نیاز

اهداف ویژه:

۱. آشنایی با انرژی و اجزای آن

۲. آشنایی با روش‌های برآورده ارزی مورد نیاز بدن

در پایان دانشجو قادر باشد:

- میزان انرژی مورد نیاز بدن را برآورده نماید.
- اثر سن، جنس، ترکیب بدن، بیماری و ... را بر میزان انرژی مورد نیاز بدن را شرح دهد.
- انواع روش‌های تعیین انرژی را توضیح دهد.

جلسه پانزدهم

هدف کلی: آشنایی با چاقی و بیماری‌های ناشی از سوء تغذیه و نحوه پیشگیری از آن

اهداف ویژه: آشنایی با مفهوم جدید سوء تغذیه با توجه به ایدمی چاقی

در پایان دانشجو قادر باشد:

- انواع کم خونی‌های تغذیه‌ای را توضیح دهد.
- تشخیص افتراقی کم خونی‌های تغذیه‌ای را شرح دهد.
- راههای پیشگیری از انواع کم خونی‌های تغذیه‌ای را توضیح دهد.
- سوء تغذیه پروتنین، انرژی (PEM) را توضیح دهد.
- عواقب دریافت مازاد بر نیاز کالری را توضیح دهد.

جلسه شانزدهم

هدف کلی: آشنایی با روش‌های تنظیم برنامه غذائی

اهداف ویژه: آشنایی با اصول رژیم نویسی

در پایان دانشجو قادر باشد:

- اصول تهیه یک رژیم غذایی را شرح دهد.
- رژیم‌های بیمارستانی بویژه NG را توضیح دهد.

جلسه هفدهم

امتحان پایان ترم

منابع:

- اصول تغذیه کراوس: زیر نظر دکتر علی کشاورز. ترجمه دکتر فرزاد فرشیدفر و ناهید خلدی. جاپ دوم ۱۳۸۹
- اصول تغذیه کراوس ترجمه گیتی ستوده - ۲۰۱۰

L.Kathleen , Sylvia Escott –Stump. Krause, s Food and the nutrition care process . 13th ed.Elseivire. Sunder.2012
A catharina r.etal.Modern nutrition in health and disease 11th ed lippinkon . 2014

روش تدریس :

تدریس مجازی ، بحث گروهی

رسانه‌های کمک آموزشی :

سامانه نوید-skype

سنگش و ارزشیابی

آزمون	روش آزمون	نمره	تاریخ	ساعت
آزمون میان ترم	تستی - تشریحی	۸	امتحان میان ترم با هماهنگی با دانشجویان در یکی از جلسات برگزار خواهد شد.	۱۵:۳۰-۱۳:۳۰
آزمون پایان دوره	تستی - تشریحی	۱۲	اعلام خواهد شد	۱۵:۳۰-۱۳:۳۰

مقررات درس و انتظارات از دانشجو :

از دانشجویان محترم انتظار می‌رود :

- حضور منظم و دقیق در جلسات درس مجازی داشته باشد.
- در بحث‌های گروهی و فعالیت‌های آموزشی مشارکت نمایند.
- در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سوالات مبحث قبلی را داشته باشند.
- از دیگر منابع و سایت‌های معتبر علمی استفاده نمایند.

بسمه تعالیٰ

جدول زمانبندی درس اصول کلی تغذیه پزشکی چهارشنبه ساعت ۱۵-۱۳، نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴

جلسه	موضوع درس	مدرس	تاریخ	روش تدریس	وسیله کمک آموزشی
۱	آشنایی با نقش و اهمیت مواد مغذی در بدن انسان	دکتر مهنوش صمدی	۱۴۰۴/۷/۲	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۲	آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی ویتامین های محلول در آب	دکتر مهنوش صمدی	۱۴۰۴/۷/۹	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۳	آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی ویتامین های محلول در چربی	دکتر مهنوش صمدی	۱۴۰۴/۷/۱۶	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۴	آشنایی با انرژی، اجزای آن، عوامل موثر در میزان انرژی موردنیاز و روش تعیین آن	دکتر مهنوش صمدی	۱۴۰۴/۷/۲۳	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۵	آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب، مصرف بیش از حد و منابع غذایی کربوهیدرات ها	دکتر مهنوش صمدی	۱۴۰۴/۷/۳۰	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۶	آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی پروتئین ها	دکتر مهنوش صمدی	۱۴۰۴/۸/۷	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۷	آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی چربی ها	دکتر سید مصطفی نچواک	۱۴۰۴/۸/۱۴	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۸	آشنایی با چاقی و بیماریهای ناشی از سوء تغذیه و نحوه پیشگیری از آن	دکتر مهنوش صمدی	۱۴۰۴/۸/۲۱	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۹	آشنایی با تغذیه در مادران باردار	دکتر صمدی	۱۴۰۴/۸/۲۸	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۱۰	آشنایی با تغذیه در مادران شیرده	دکتر صمدی	۱۴۰۴/۹/۴	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۱۱	آشنایی با تغذیه در گروهای آسیب پذیر(اطفال و سالمندان)	دکتر صمدی	۱۴۰۴/۹/۱۱	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۱۲	اصول تنظیم برنامه غذایی	دکتر نچواک	۱۴۰۴/۹/۱۸	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۱۳	آشنایی با دیابت	دکتر مولودی	۱۴۰۴/۹/۲۵	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۱۴	آشنایی با انواع روش های ارزیابی وضعیت تغذیه	دکتر پاسدار	۱۴۰۴/۱۰/۳	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۱۵	آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی ماکرو مینرال ها	دکتر علی سروش	۱۴۰۴/۱۰/۱۰	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۱۶	آشنایی با ساختمان شیمیایی، نقش، کمبود، معایب مصرف بیش از حد و منابع غذایی میکرو مینرال ها	دکتر علی سروش	۱۴۰۴/۱۰/۱۷	سخنرانی+بحث گروهی	وایت برد-پروژکتور
۱۷	امتحان پایان ترم				

نام و امضای مدرس: دکتر سید مصطفی نچواک- دکتر یحیی پاسدار- دکتر مهنوش صمدی، دکتر علی سروش، دکتر جلال مولودی

تاریخ تحويل: ۱۴۰۴/۶/۲۰

تاریخ ارسال: ۱۴۰۴/۶/۲۰

نام و امضای مدیر گروه: دکتر جلال مولودی